

**Pētījums: digitālā un cilvēcīgā drošība.
«Esam spiesti pārkāpt likumu,
jo cilvēki nesaprot.»**

Marta Timrota
RSU

Digitālā drošība = tas, kas par tādu tiek uzskatīts EK
regulas pantos.

Cilvēcīgā drošība = humānas attiecības starp cilvēkiem,
kas būtībā var būt gan drošību veicinošas, gan
apdraudošas.

Līdzdalīgais novērojums = pētnieka paša līdzdalība
kādas cilvēku grupas novērošanā.

Digitālā drošība

«Tehnoloģijām vajadzētu dzīvi atvieglot, bet šajā gadījumā tās tikai visu padara sarežģītāku.»

/Pieraksti no lauka darba/

Audita kultūrā izmērāmība ir tik uzskatāma, ka tā pati par sevi kādā brīdī kļūst par šīs sistēmas galveno uzdevumu, kā rezultātā veids, kādā snieguma rezultāti tiek mērīti, ietekmē to, kā tiek īstenots pats sniegums.

/C. Shore/

Cilvēcīgā drošība

Swedbank reklāma 2016

Swedbank

Strongly integrated through-the-line campaign for Baltic markets to raise awareness of Swedbank insurance products portfolio and generate sales – from car to credit-card insurance and from travel to life insurance.

/ 2016 /

Digitālās drošības kampaņa 2019

Krāpšanos ar kaut ko, kas nav taustāma nauda, cilvēka racionalitāti pagērošajam prātam ir grūti izmērīt un daudz vieglāk “norakstīt” uz kaut ko, kas tam pienākas.

/Dan Ariely/

Sieviete dusmojās, ka «savā vecumā tagad jāapgūst visādi jauninājumi,» taču kolīdz saprata, ka darbības ar kodu kalkulatoru tomēr nav nemaz tik sarežģītas, viņa visai nicinoši izteicās par «visiem tiem auniem» viņas vienaudžiem, kas «nejēdz paši neko iemācīties».

/Pieraksti no lauka darba/

«Jūs stāstiet, stāstiet manam dēlam visu, - tāpēc jau ņēmu viņu līdzī,» kundze gados norāda uz līdzī atnākušu (arī jau sirmu) vīrieti, kurš piekrītoši māj ar galvu, bet skatienā jaušams pārlicības trūkums, pat izbīlis no atbildības, kas viņu sagaida.»

/Pieraksti no lauka darba/

Vīrietis uzrunā mani, lai pajautātu, kur norādīt ūdens skaitītāja mērījumus. Apkārtējiem redzamā attālumā viņš izklāj rēķinus un kodu kalkulatora lietošanas instrukciju, uz kuras ar roku pierakstītas paroles. Pie sevis viņš (citiem dzirdot) atkārtoti internetbankas lietotāja kodu.

/Pieraksti no lauka darba/

Sieviete no somiņas izvelk celofāna maisiņā ietītu, vēl gluži siltu ābolmaizes gabaliņu. Tas esot man par to, ka palīdzēju tikt galā ar internetbanku, piebilstot:

“līdz nākamajai reizei!”

/Pieraksti no lauka darba/

Tā kā digitālās drošības likums nav balstīts cilvēku vajadzībās, tas kļūst par cilvēcīgās drošības jautājumu, kura risinājums var nonākt pretrunā ar šo likumu.